

OPIS PROGRAMU KSZTAŁCENIA
W SZKOLE DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU KAZIMIERZA WIELKIEGO

OPIS PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu	Warsztat badacza I
Typ zajęć	przedmiot specjalistyczny
Dziedzina nauk	nauki społeczne
Dyscyplina nauki	pedagogika
Rok akademicki	2023/2024
Tytuł /stopień naukowy Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot	dr Justyna Spychalska-Stasiak
Liczba godzin dydaktycznych	15
Forma zajęć dydaktycznych	ćwiczenia
Rygor zaliczenia	zaliczenie z oceną
Język wykładowy	polski
Ramowe efekty uczenia się (8 PRK)	• zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla danej dyscypliny naukowej lub artystycznej (SD-W1) • zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, w których odbywa się kształcenie (SD-W2) • zna i rozumie metodologię badań naukowych (SD-W3) • potrafi dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy • potrafi wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki lub dziedziny sztuki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności (SD-U1): ○ definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą, ○ rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, ○ wnioskować na podstawie wyników badań naukowych • potrafi dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy (SD-U2) • jest gotów do krytycznej oceny dorobku w ramach danej dyscypliny naukowej lub artystycznej (SD-K1)
SZCZEGÓŁOWY OPIS ZAJĘĆ	
Szczegółowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji efektów uczenia się
1. Doktorant/ka zna i rozumie paradygmaty, nurty metodologiczne i metody badań jakościowych stosowane w naukach społecznych i humanistycznych	Udział w dyskusji na podstawie przeczytanej literatury przedmiotu.
2. Doktorant/ka potrafi dokonać krytycznej analizy wyników badań naukowych prowadzonych w strategii jakościowej i ilościowej	Analiza krytyczna dwóch empirycznych artykułów naukowych, prezentujących badania w strategii ilościowej i jakościowej.
3. Doktorant/ka zna i rozumie główne tendencje rozwojowe w metodologii badań pedagogicznych	Udział w dyskusji na podstawie zalecanej literatury przedmiotu.

4. Doktorant/ka posiada zaawansowane umiejętności badawcze, rozróżnia orientacje metodologiczne i projektuje badania naukowe w orientacji jakościowej i ilościowej	Przedstawienie projektu badań ilościowych spełniającego kryteria metodologiczne. Przedstawienie projektu badań jakościowych spełniającego kryteria metodologiczne.
5. Doktorant/ka prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z prowadzeniem badań pedagogicznych w orientacji jakościowej i ilościowej	Udział w dyskusji na podstawie zalecanej literatury przedmiotu.
TREŚCI PROGRAMOWE REALIZOWANE PODCZAS ZAJĘĆ	
1. Charakterystyka strategii jakościowych badań naukowych. Paradygmaty i nurty. Metoda jakościowa a dane jakościowe. 2. Charakterystyka strategii ilościowej i jakościowej w badaniach naukowych. 3. Struktura projektu badawczego w badaniach jakościowych i ilościowych. 4. Kwerenda literaturowa i elektroniczne źródła informacji. 5. Konceptualizacja badań własnych w strategii badań jakościowych i ilościowych. 6. Wybrane metody zbierania i analizy danych jakościowych i ilościowych – możliwości i ograniczenia.	
Metody dydaktyczne i techniki kształcenia	krytyczna analiza tekstów naukowych, metoda projektu, dyskusja
Kryteria oceniania	Ocena końcowa będzie średnią z ocen uzyskanych za wykonanie dwóch projektów – badań ilościowych i jakościowych.
Forma i warunki zaliczenia (forma weryfikacji efektów uczenia się)	Projekt ilościowych badań naukowych spełniający warunek zgodności z metodologią badań. Projekt jakościowych badań naukowych spełniający warunek zgodności z metodologią badań.
Literatura	Brzezińska A., Brzeziński J. (2004). <i>Skale szacunkowe w badaniach diagnostycznych</i>. W: J. Brzeziński (red.) <i>Metodologia badań psychologicznych. Wybór tekstów</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 232-306. Brzeziński J. (2014). <i>Metodologia badań psychologicznych</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. [lub wydania wcześniejsze] Czakon W. (2011). <i>Metodyka systematycznego przeglądu literatury</i>. „Przegląd Organizacji”, 3, 57-61. Flick U. (2010 i nast.). <i>Projektowanie badania jakościowego</i>. Warszawa. WN PWN. Flick U. (2011). <i>Jakość w badaniach jakościowych</i>. Warszawa: WN PWN. Konarzewski K. (2000). <i>Jak uprawiać badania oświatowe. Metodologia praktyczna</i>. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, rozdz. 1-5, 9. Matera J., Czapska J. (2014). <i>Zarys metody przeglądu systematycznego w naukach społecznych</i>. Warszawa: IBE. Nowak S. (1985). <i>Metodologia badań społecznych</i>. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, rozdz. 1-3. Rubacha K. (2008). <i>Metodologia badań nad edukacją</i>. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, rozdz. 1-4. Silvermann D. (2008 i nast.). <i>Prowadzenie badań jakościowych</i>. Warszawa. Urbaniak-Zajac, D. (2019). <i>Empiryczne badania jakościowe w pedagogice</i>. W: Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.). <i>Pedagogika. Podręcznik akademicki</i>. Warszawa: WN PWN Yin R. (2015). <i>Studium przypadku w badaniach naukowych. Projektowanie i metody</i>. Kraków.

Wysocka E. (2013). *Diagnostyka pedagogiczna. Nowe obszary i rozwiązania*. Kraków: Impuls, rozdz. 4.

Gibbs G. (2010). *Analizowanie danych jakościowych*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Saldana J. (2016). *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. London: Sage.

Literatura uzupełniająca:

American Educational Research Association, American Psychological Association, National Council on Measurement in Education (2007) Standardy dla testów stosowanych w psychologii i pedagogice. Przekład E. Hornowska. Gdańsk: GWP.

Borsich Sz., Deptuła M. (2018) Propozycja narzędzia do pomiaru natężenia poczucia zagrożenia stereotypem wśród dzieci, opracowanego na podstawie koncepcji multiza-grożeń Jenessy Shapiro i Stevena Neuberga, „Studia Edukacyjne”, nr 49, s. 185-213.

Brzezińska A. (2000) Dziecko w badaniach psychologicznych. W: J. Brzeziński, M. Toeplitz-Winiewska W: Etyczne dylematy psychologii. Poznań: Wydawnictwo Fundacji Humaniora, s. 221-254.

Brzeziński J. (2000) Badania eksperymentalne w psychologii i pedagogice. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Jemielniak D. (2012). *Badania jakościowe. Podejścia i teorie*. Warszawa: WN PWN

Kubinowski, D. (2010). *Jakościowe badania pedagogiczne: filozofia – metodyka – ewaluacja*. Lublin: UMCS

Kvale S. (2010 i nast.). *Prowadzenie wywiadów*. Warszawa: WN PWN.

Pilch T. Bauman T. (2001) *Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowej i jakościowej*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie ŻAK.

Poćwiardowska B. (2009) *Diagnozowanie kompetencji wychowawczych rodziców dzieci w wieku przedszkolnym*. W: M. Deptuła (red.) *Profilaktyka w grupach ryzyka. Część I Diagnoza*. Warszawa: Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia, s. 111-147.

Rapley T. (2010 i nast.). *Analiza konwersacji dyskursu i dokumentów*. Warszawa: WN PWN.

Stemplewska-Żakowicz K. (2009) *Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna*. Gdańsk: GWP, rozdz. 3 i 4.

Toeplitz-Winiewska M. (2001) Problemy etyczne diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży. W: J. Ł. Grzelak, M. J. Sochocki (red.) *Ewaluacja profilaktyki problemów dzieci i młodzieży*. Warszawa: „Sumus s.c.”, s. 157-178.

Urbaniak-Zajac D. (2009) *O stosowaniu hipotez w badaniach pedagogicznych*. „Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja” 1 (45), 7-27.

Wysocka E. (2007) *Człowiek a środowisko życia, podstawy teoretyczno-metodologiczne diagnozy*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie ŻAK, rozdz. 1-6.

Program Statistica

<https://svc.ukw.edu.pl/wiki/sprawydi/Statistica>